

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov v obci Kamenín

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2012.

Účelom kontrolnej akcie bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Predmetom kontroly bol rozpočet a jeho plnenie, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v: Obec Kamenín
Kamenín 641
943 57 Kamenín
IČO 00308960

za kontrolované obdobie 2010, 2011 a súvisiace obdobie.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet a jeho plnenie

Rozpočet obce bol v roku 2010 upravený štyrikrát, rovnako ako rozpočet obce v roku 2011. Zmeny rozpočtov obce schvaľovalo OZ. Starosta obce nemal v kontrolovanom období určený OZ rozsah právomocí pri uskutočňovaní zmien rozpočtov.

Kontrolou bolo zistené, že úpravy rozpočtu obce na rok 2010 a rozpočtu obce na rok 2011 boli schválené na zasadnutí OZ po uskutočnení výdavkov za predchádzajúci štvrtrok.

V priebehu rokov 2010 a 2011 boli čerpané výdavky aj u tých položiek, ktoré v rozpočtoch obce na rok 2010 a 2011 neboli schválené, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Obec tým, že v priebehu rozpočtového roka 2010 a 2011 nevykonávala jednotlivé schválené zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami, porušila zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce. Záverečné účty obce za rok 2010 a 2011 neobsahovali údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie v súlade s rozpočtovou klasifikáciou a hodnotenie plnenia programov obce, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom

Kontrolovaný subjekt použil v roku 2010 a 2011 finančné prostriedky na nákup pohonných hmôt (ďalej len „PHM“) určených do kosačky, resp. pily, ktorých účel použitia nevedel preukazne a hodnoverne zdokladovať, čím konal nehospodárne a porušil zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a finančnú disciplínu.

Kontrolovaný subjekt použil neefektívne verejné prostriedky v sume 3 200,00 eur na opravu prebytočného a nevyužívaného objektu bývalého Zväzarmu, čím porušil zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a finančnú disciplínu. Ďalej bolo zistené pri nakladaní s uvedenou nehnuteľnosťou porušenie zákona o majetku obcí tým, že kontrolovaný subjekt umožnil fyzickej osobe bezodplatne získať (na základe vyhlásenia o vydržaní) nehnuteľný majetok obce, čím zároveň konal v rozpore so zákonom o obecnom zriadení.

Kontrolovaný subjekt nepostupoval pri triedení výdavkov z rozpočtu obce v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď výdavky vynaložené na materiál, údržbu a opravy dlhodobého majetku hradil z kapitálových výdavkov, ktoré neboli v rozpočte schválené.

Obec uzatvorila duplicitne zmluvu na služby súvisiace s realizáciou projektu na zateplenie budovy ZŠ a následne vyplatila finančnú čiastku v sume 20 500,00 eur bez toho, aby došlo k plneniu zmluvy zo strany sprostredkovateľa a tým mu umožnila jeho bezdôvodné obohatenie. Kontrolovaný subjekt uzatvorením zmluvy nebol oprávnený sa zaväzovať na úhrady, ktoré nemal zabezpečené v rozpočte a zaťažiť tak nasledujúci rozpočtový rok, čím porušil zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň tým, že umožnil bezdôvodné obohatenie získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov, porušil zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a finančnú disciplínu.

Bezdôvodné obohatenie umožnil kontrolovaný subjekt aj v prípade vyplatenia sumy 6 500,00 eur v roku 2011 občianskemu združeniu bez vydokladovania účelu výplaty, čím porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň porušil zákon o majetku obcí. Tým, že účtovné záznamy nedokazovali prezentovanú skutočnosť, došlo tiež k porušeniu zákona o účtovníctve.

V roku 2010 obec predala pozemky za účelom získania finančných prostriedkov na dofinancovanie rekonštrukcie ZŠ. Preverení postup pri ich prevode bolo zistené, že starosta obce konal v rozpore so závermi rokovania OZ, keď v lehote podávania návrhov do obchodnej verejnej súťaže podpísal sprostredkovateľskú zmluvu na predaj predmetných pozemkov, na základe ktorých uhradil bezdôvodne tzv. „sprostredkovateľovi“ finančnú odmenu v sume 9 474,80 eur. Kontrolou dokumentácie bolo ďalej zistené, že obchodná verejná súťaž nebola vyhlásená, čím došlo k porušeniu zákona o majetku obcí.

Kontrolou výdavkových dokladov bolo zistené, že v roku 2010 a 2011 boli z rozpočtu obce poskytnuté dotácie v sume 16 912,50 eur bez toho, aby mala obec schválené VZN, ktoré by upravovalo podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce. V rozpočte na rok 2010, 2011 neboli rozpočtované finančné prostriedky poskytované formou dotácií na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia. Dotácie boli poskytované v hotovosti, zmluvy o poskytnutí dotácie s prijímateľmi dotácie obec neuzatvárala. Podľa písomného vyjadrenia obec

nepožadovala vyúčtovanie dotácií na základe uznesenia OZ, ktorým bolo schválené účtovanie dotácií ako neúčelové pre spoločenské organizácie. Pri poskytovaní dotácií z rozpočtu obce došlo k porušeniu:

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že dotácie boli poskytované bez toho, aby mala obec schválené VZN o poskytovaní dotácií, dotácie boli poskytnuté pred ich schválením v rozpočte obce a neboli zúčtované s rozpočtom obce,
- finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V roku 2010 bolo vyplatené starostovi obce cestovné v sume 1 800,00 eur bez preukázania účelu vyplatenia sumy. Paušálnu výplatu cestovných náhrad nemal starosta schválenú OZ. Nepredložením písomných dokladov k vyúčtovaniu pracovnej cesty nevznikol starostovi obce nárok na vyúčtovanie a vyplatenie náhrady podľa zákona o cestovných náhradách. Zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Tým, že obsah účtovného záznamu priamo nedokazoval skutočnosť a tento účtovný záznam nebol preukázateľný, došlo k porušeniu zákona o účtovníctve.

Kontrolou vyúčtovania vyplatených cestovných výdavkov v roku 2010 a 2011 bolo zistené, že hlavná kontrolórka obce si vykazovala pracovnú cestu motorovým vozidlom z miesta svojho bydliska do miesta svojho zamestnania a späť. Tým, že z rozpočtu obce boli hlavnej kontrolórke vyplatené cestovné výdavky v sume 360,76 eur, došlo k porušeniu zákona o cestovných náhradách ako aj Zákonníka práce a zároveň k porušeniu finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Na základe písomného rozhodnutia starostu obce boli v roku 2010 a 2011 hlavnej kontrolórke obce priznané a vyplatené odmeny v sume 493,50 eur, čo nebolo v súlade so zákonom o obecnom zriadení, podľa ktorého táto právomoc prislúcha výlučne OZ. Uvedeným konaním starostu obce došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V roku 2010 boli na návrh starostu obce zamestnancom poskytnuté odmeny. Pri poskytovaní odmien zamestnancom obce došlo k porušeniu zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, keď návrhy na poskytnutie odmeny zamestnancom neboli písomne zdôvodnené a tým nebola dodržaná povinnosť zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri použití verejných prostriedkov ustanovená v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Zo mzdovej dokumentácie bolo tiež zistené, že jednej zamestnankyni obce bol v roku 2010 a 2011 určený funkčný plat, ktorý pozostával z tarifného platu, zo zvýšenia tarifného platu o 15 %, osobného príplatku a odmeny. Kontrolovaný subjekt tým, že do funkčného platu uvedenej zamestnankyni započítal aj odmenu, ktorá jej bola mesačne vyplácaná, konal v rozpore so zákonom o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Použitie týchto verejných prostriedkov v sume 1 728,00 eur nad rámec oprávnenia bolo zároveň porušením finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou uzatvorených dohôd o vykonaní práce v roku 2010 bolo zistené, že neboli uzatvorené najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce a neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, ako vymedzenú pracovnú úlohu, či predpokladaný rozsah práce, čím došlo k porušeniu Zákonníka práce.

V súlade s príkazmi starostu obce na vykonanie inventarizácie majetku obce bola k 31.12.2010 a k 31.12.2011 vykonaná inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov. Kontrolou dokumentácie z inventarizácie dlhodobého majetku bolo zistené, že obec v rokoch 2010 a 2011 neinventarizovala pozemky, čím nepostupovala v zmysle zákona o účtovníctve. Ďalej bolo zistené, že vyhotovený inventarizačný zápis neobsahoval výsledky vyplývajúce z porovnávania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetkov a záväzkov s účtovným stavom, čo nebolo v súlade so zákonom o účtovníctve.

Kontrolou správnosti účtovania výdavkov bolo zistené, že obec nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve, keď na účty dlhodobého majetku účtovala výdavky za stavebný materiál, na údržbu a opravu striech, na opravu verejného osvetlenia, na opravu výtlkov miestnych komunikácií a na odmenu za neposkytnuté služby.

Obec mala v roku 2010 príjem z predaja pozemkov na základe uzatvorených kúpnych zmlúv. Kontrolou bolo zistené, že obec nevyradila predané pozemky z účtovnej evidencie v účtovnej cene, ale v predajnej cene, čím porušila zákon o účtovníctve a súčasne aj zákon o majetku obcí.

Obec v kontrolovanom období rokov 2010 a 2011 nesprávne účtovala výbery finančnej hotovosti uskutočnené starostom ako príjem do pokladnice, napriek tomu, že do pokladnice neboli vložené. K 24.06.2010 (kedy zostal starosta práceneschopný) predstavovala suma prevzatých a nezúčtovaných prostriedkov 18 570,00 eur. Po vrátení časti dlžnej sumy bol vykázaný schodok finančných prostriedkov k 31.12.2011 v sume 1 825,00 eur a následne preúčtovaný ako poskytnutá finančná výpomoc. Tým, že obec vzniknutý schodok nezaúčtovala ako pohľadávku voči zamestnancom, nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve. Obec tým, že nehospodárila s majetkom v prospech rozvoja obce a svojím konaním spôsobila jeho zmenšenie, porušila zákon o majetku obcí.

Účtovné záznamy, ktorými boli preukazované účtovné prípady, v mnohých prípadoch nespĺňali podmienku preukázateľnosti, keďže z ich obsahu sa priamo nedalo zistiť, aký rozsah prác, resp. služieb bol vykonaný, čo bolo predmetom dodávky, na aký účel boli tovary obstarané, resp. doklady o nákupe tovarov pochádzali z neskoršieho obdobia, ako prezentovaná akcia. Obec tým, že účtovné záznamy nespĺňali podmienku preukázateľnosti a účtovníctvo nevedla správne a preukázateľne porušila zákon o účtovníctve.

Tiež bolo zistené, že obec účtovala o výdavkoch na pohonné látky, ktoré boli určené do kosačky, resp. do píly priamo do spotreby. Nakoľko nakupované PHM neboli určené priamo do spotreby, bola účtovná jednotka povinná prijať tento materiál na sklad a až pri jeho výdaji ho zaúčtovať do spotreby. Uvedeným nesprávnym zaúčtovaním spotreby pohonných látok došlo k porušeniu zákona o účtovníctve.

Kontrolou zriaďovacích listín ZŠ a MŠ, vrátane ich dodatkov, bolo zistené, že zriaďovacie listiny neobsahovali zákonom stanovené náležitosti a v jednom prípade v čase zmeny zriaďovateľa neboli vykonané niektoré zmeny údajov, čím obec porušila zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Kontrolou preverenia správnosti postupu obce ako správcu dane pri výkone správy na dani z nehnuteľností bolo zistené, že obec nepostupovala v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov tým, že platobné výmery za rok 2010, 2011 neobsahovali údaje o čísle konania, obec v niektorých prípadoch nepreukázala doručenie platobného výmeru a výzvy na zaplatenie nedoplatku na dani z nehnuteľností na rok 2010. Ďalej bolo zistené, že správca dane nekonal v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov, keď nevyznačil na daňovom priznaní k dani z nehnuteľností dátum jeho prijatia a na platobných výmeroch nevyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia.

3. Úroveň vnútorného kontrolného systému

Obec mala na zabezpečenie kontrolnej činnosti v roku 2010 a 2011 vypracované vnútorné smernice, ktoré upravovali základné pravidlá, ciele a spôsob kontroly, vykonávanej podľa príslušných zákonov a osobitných predpisov.

Kontrolou vybraných pokladničných dokladov a uhradených došlých faktúr bolo zistené, že v niektorých prípadoch nebola vykonaná predbežná finančná kontrola (ďalej len „PFK“), resp. bola vykonaná až po vykonaní úhrady došlej faktúry.

Tým, že obec neoverila PFK súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom, nekonala v súlade so zákonom o finančnej kontrole. Zároveň vykonaním takejto finančnej operácie bez jej overenia PFK obec porušila zákon o finančnej kontrole, podľa ktorého finančné operácie nemožno vykonať alebo v nich pokračovať bez ich overenia PFK.

Priebežná finančná kontrola nebola v kontrolovanom období v obci vykonávaná.

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že hlavná kontrolórka nevypracovala a OZ nepredložila plány kontrolnej činnosti na roky 2010, 2011, stanoviská k návrhu rozpočtu obce na rok 2010, 2011 pred ich schválením v OZ, správy o výsledku kontrol vykonaných v roku 2010, 2011 a správu o kontrolnej činnosti za rok 2010, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení.

System vnútornej kontroly bol vyhodnotený ako slabý.

Zhrnutie

Kontrolou boli zistené porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, napr.:

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, tým, že úpravy rozpočtu obce boli schválené až po uskutočnení niektorých výdavkov, obec nevykonávala jednotlivé schválené zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami, záverečné účty obce neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, obec poskytovala dotácie z rozpočtu obce bez toho, aby mala schválené VZN, poskytnuté dotácie neboli zúčtované s rozpočtom obce, niektoré výdavky z rozpočtu obce boli nesprávne zatriedené v zmysle rozpočtovej klasifikácie,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, tým, že obec použila verejné prostriedky neefektívne, nehospodárne, v rozpore s účelom a nad rámec oprávnenia a umožnila bezdôvodné obohatenie z verejných prostriedkov, niektoré výdavky z rozpočtu obce boli nesprávne zatriedené v zmysle rozpočtovej klasifikácie,

- zákona o obecnom zriadení, tým, že boli vyplatené odmeny hlavnej kontrolórke obce bez schválenia OZ, hlavná kontrolórka obce si neplnila svoje povinnosti v zmysle zákona o obecnom zriadení,
- zákona o majetku obcí tým, že nebola vyhlásená obchodná verejná súťaž na predaj pozemkov a iným subjektom bolo umožnené bezdôvodné obohatenie,
- zákona o cestovných náhradách, tým, že neboli predložené písomné doklady k vyúčtovaniu pracovnej cesty a boli vyplatené cestovné výdavky i napriek tomu, že sa nejednalo o pracovnú cestu,
- zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme tým, že písomné návrhy na priznanie odmien neboli odôvodnené a že do funkčného platu zamestnanca bola započítaná aj odmena,
- Zákonníka práce tým, že dohody o vykonaní práce neboli uzatvorené najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce a neobsahovali zákonom stanovené náležitosti,
- zákona o účtovníctve tým, že v niektorých prípadoch neboli dodržané účtovné postupy, niektoré účtovné záznamy nespĺňali podmienku preukázateľnosti, obec neinventarizovala pozemky, inventarizačný zápis neobsahoval výsledky vyplývajúce z porovnávania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetkov a záväzkov s účtovným stavom,
- zákona o správe daní a poplatkov tým, že obec nevyznačila na daňovom priznaní k dani z nehnuteľností dátum jeho prijatia, niektoré platobné výmery neboli riadne doručené a na platobných výmeroch nebola vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia,
- zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve tým, že zriaďovacie listiny ZŠ a MŠ neobsahovali zákonom stanovené náležitosti a tiež v nich neboli vykonané zmeny údajov po zákonnej zmene zriaďovateľa,
- zákona o finančnej kontrole, keď v niektorých prípadoch obec neoverila PFK súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

- upozorniť hlavnú kontrolórku obce na plnenie si svojich zákonných povinností,
- vypracovať a predložiť na schválenie dodatky k zriaďovacím listinám ZŠ a MŠ,
- zabezpečiť odborné školenie pre zamestnancov obce.